

Derde Oegstgeester Dictee

auteur: Teun Klumpers

Mooi oud en minder nieuw

Oegstgeest was nooit Jan, Piet of Klaas,
en Els – dat klonk nog net vertrouwd –
kreeg haar congé, noch meer soelaas,
want hier moest rigoureuus verbouwd.

Dus toen dit dorp na jaren Timmers
en nog zo'n ad-interimmer
van een nieuwe naam beviel,
was dat geen Jan, maar Jaensch, Emile.

Dag MEOB, Zendingshuis: tabee,
Teylingereind werd ingewijd
voor delinquentjes en oké
ook Eritreeërs, deze tijd;

Oud-Poelgeest houdt amechtig stand,
maar K&O zweeft op de rand,
cultuurhuis de Paulus oogt nog schriel,
de bibliotheek toogt steeds meer ziel;

zo gaat dit schrijversdorp teloor,
de leescultuur volgt haastje-repje,
racet er stupéfait vandoor,
want ja, vandaag de dag whatsapp je;

camaraderie verdwijnt
want Facebookvrienden zijn online,
waar erudiete ouden zongen,
zwijgen suf gegamede jongen.

Ik vermijd dat nieuwe web,
geen e-mail, sites om op te daten,
google niet en haat gezap,
ik lees en savouereer poëten:

coryfeeën, nimmer sleets,
geen would-beschrijvers van clichés,
zij hebben nooit gecopy-pastet,
zijn altijd origineel geweest.

Helaas, in honderdveertig tekens
zal de dotcommaatschappij
geen nieuwe rederijkers kweken.
kwansuis spreken zullen zij.

In plaats van Windows kies ik weids,
een leven zonder megabytes,
gedachtecronkels die co-existeren
met processors en programmeren.

Nooit naar coole webshops dus,
maar naar het antiquariaat,
nieuw asfalt, chique regiobus,
geen macadamweg zoals laatst;

dan oorbaar uitgecheckt, ik naak
mijn Leidse achenebbisje zaak
en zoek die ene eerste druk,
facsimile's en puur geluk:

laatnegentiende-eeuwse dichters,
stichters van De Nieuwe Gids,
die langverbeide taalverlichters,
ver voor Wordbestand en bits,

geen renaissance, classicisme,
– zo passé al, niemand mist ze –
zelfs romantici, steeds machtiger
bogen voor Kloos, de eerste Tachtiger;

diens terzinen en kwatrijnen
in sonnetten fijn van stof,
plaveiden wegen voor Verwey en
Nijhoff, Gossaert, Slauerhoff;

geen kafkaëske tekstfontein,
maar tijd van jambe, alexandrijn,
toen literatoren allitereerden
en adolescenten verzen leerden.

Zelfs natuur denatureert,
door bête myopie gedreven:
wat spontaan was, wordt beheerd
tot veilig, clichématig leven;

wilde zwijnen afgeschoten,
speelse gorilla's platgespoten,
minutintjes fluks betegeld,
buxushaagjes, zo geregeld,

kap bosschages, zaai gazon,
want elk plantsoen moet per se open,
we restylen, in jargon,
ik noem dat oude staatsie slopen;

aloë's, Japanse tuin?
Geef mij het Groene Hart, het duin!
Feng shui, zichtlijn, kunstig schroot?
Geef mij het Bos van Wijckerslooth!

Negeer de doorsnee santenkraam
van snelle ceders en cipressen:
plant een leiboom voor het raam,
of trage eiken, vlier en bessen,

dahlia's en balsemien,
akonieten en lupinen,
feeëriek look-zonder-look;
meer Anton Pieck, dat kan toch ook?

Elan draaft ook door Albert Heijn,
raakt service en assortiment,
caissières die gesjochten zijn,
omdat wij zelf hebben gescand

en soeverein met smartphones pralen
om contactloos te betalen:
swipet u maar, zelfs pin is uit,
geen spie, geen sou, maar digiduit.

De schijf van vijf was al ontspoord,
de voedseltrends preoccuperen,
geen nochtans die lang bekoort,
de carrousel moet snel rouleren;

zuurkoolstamppot werd coquille
oma's bloemkool broccoli en
– geoha voor veel meer geld! –
de boekweit quinoa, tarwe spelt;

met rucola voor sperziebonen,
artisjok voor biet en knol,
sta ik nog pal voor de gewone
speculaas en Bossche bol;

geen paddo's of langoest, maar prei,
geen gojibes, maar cichorei,
geen wiet, marshmallows, biowijn,
maar cafeïne, marsepein.

Glucose? Ach, een kleinigheid,
niet meer dan een cosmetisch punt:
ik vrees het salmonella-ei
en creutzfeldt-jakob uit een rund!

Dan helpt geen antioxidant,
koosjer extract van maggiplant,
enzymen, multivitaminen,
kiwi's, smoothies, creatine.

Word ik lijp, hartstikke gek,
misschien letaal geïnfecteerd
door dat verrekte datalek,
of door fobieën getroebleerd?

Voor mij geen toekomst, mis de clou,
ik wens u veel souplesse toe,
mijn tijd is duidelijk geweest,
misschien tot ziens, in Endegeest.